

Verksamhetsdirektiv år 2017/2018

Fastställt vid ägarrådet den 6 september 2017

Innehåll

Innehåll.....	2
INLEDNING	3
Ägarnas mål och syfte	3
Bakgrund.....	3
Organisation.....	3
Verksamhetens huvudprocesser	4
VERKSAMHETSDIREKTIV 2017/2018	5
Verksamhetsprocesser	5
Allmänna utgångspunkter	5
Intressebevakning	5
Programbevakning	6
Verksamhetsoptimering.....	7
Huvuduppdragsprocesser	8
Horisontella policyområden	8
EU:s kommande budget- och programperiod ge stöd till norra Sverige	8
OECD-rapporten ge stöd för Övre Norrland att utvecklas utifrån Europa 2020	9
Territoriell samverkan inom Europeiska Arktis i "The Great North"	11
Vertikala policyområden: Fokusområden.....	12
REGIONAL UTVECKLING.....	12
Sammanhållningspolitik för regional kapacitetsuppbyggnad	12
INNOVATIONSUNIONEN.....	13
Forskning och Innovation för Europeisk Excellens	13
Smart specialisering genom kreativa kluster och digitala agendan	14
INRE MARKNAD	16
Transport och infrastruktur för regionalt sammanlänkat Europa	16
Råvarutillgångar och utveckling: Mineraler, metaller, skog & energiproduktion	17
Marknads- och näringslivsutveckling för konkurrenskraftiga småföretag.....	18
ATTRAKTIV LIVSMILJÖ	19
Miljöriktig, hälsosam och klimatsmart tillväxt	19
Kreativ kompetensutveckling med lockande upplevelser	20

INLEDNING

Ägarnas mål och syfte

North Sweden European Office, North Sweden (NS), är Norrbottens och Västerbottens gemensamma organisation med uppdrag att strategiskt ta del av och påverka viktiga policyområden i EU av betydelse för ekonomisk och hållbar tillväxt i hela regionen, som sammantaget utgör EU:s programområde Övre Norrland.

Bakgrund

North Sweden startade den 1 september 1997. Huvudmän var Länsstyrelserna, Landstingen och Kommunförbunden i Norrbotten respektive Västerbotten samt Norrlandsfonden. Den 1 september 2000 tillkom Handelskamrarna och Företagarnas organisationer samt Umeå Universitet och Luleå Tekniska Universitet. Vid uppstarten av projektperioden 2009 upphörde Norrlandsfonden att vara huvudman och Region Västerbotten ersatte Kommunförbundet Västerbotten och Länsstyrelsen Västerbotten. Länsstyrelsen Västerbotten har även efter det genom avsiktsförklaringar givit fortsatta årliga bidrag till North Swedens verksamhet.

North Sweden har sedan starten drivits i projektform med återkommande utvärderingar och utredningar. Inför projektperioden från och med 2014 gjordes en genomlysning av verksamheten, där frågan om en ändrad organisation och placering av verksamheten samt ambitionsnivån för den utreddes och diskuterades. Verksamheten koncentrerades till kontoret i Bryssel och även om projektformen kvarstod uttalades en ambition och målsättning om ett långsiktigt åtagande för North Sweden från huvudmännens sida. För att komma mer i fas med EU:s programperiodcykler valdes en treårig projektperiod.

Inför innevarande projektperiod med start 2017 togs det fram, utifrån beslut och inriktningen för perioden 2014—2016, ett förnyat avtal mellan huvudmännen. Ett sjuårigt samarbetsavtal för North Sweden European Office undertecknades av samtliga huvudmän varvid det nybildade Region Norrbotten ersatte tidigare Norrbottens Läns Landstinget och Kommunförbundet Norrbotten ändrades till Norrbottens Kommuner.

Organisation

Huvudmän för North Sweden under projektperioden 2017—2023 är Region Västerbotten, Region Norrbotten, Länsstyrelsen Norrbotten, Västerbottens Läns Landsting, Norrbottens Kommuner, Umeå Universitet, Luleå Tekniska Universitet, Norrbottens Handelskammare respektive Västerbottens Handelskammare samt Företagarna i Västerbotten respektive Norrbotten. Det inbördes förhållandet mellan huvudmännen regleras i ett samarbetsavtal och verksamheten leds av en styrelse med elva ledamöter som representerar respektive huvudman.

Vid ett årligt Ägarråd, företrädesvis förlagt till före halvårsskiftet respektive år, med samtliga huvudmän och till vilket också Länsstyrelsen Västerbotten utifrån sitt årliga bidrag adjungeras, väljs styrelseordförande samt behandlas verksamhetsdirektiv och styrelsens verksamhetsberättelse. Styrelsen utser ansvarig direktör och fastställer

utifrån ägarrådets måldokument en verksamhetsplan och budget samt följer därutöver den löpande verksamheten.

North Sweden har sitt huvudsäte och kontor i Bryssel. Projektet ligger formellt inordnat under Region Västerbotten med Region Västerbottens organisationsnummer som också North Swedens. Region Västerbotten sköter administrativt stöd till NS och ombesörjer tillsammans med Länsstyrelsen Norrbotten att vara anställande myndigheter för personalen och de erhåller i utbyte för det årlig ersättning från North Sweden.

Verksamhetens huvudprocesser

North Swedens mervärde för sina huvudmän är att med god hemmaförankring vara regionens företrädare på plats i Bryssel. North Sweden ska vara en bidragande strategisk resurs för uppdragsgivarna i Norrbotten och Västerbotten gentemot EU, för i sin tur huvudmännens möjligheter till egen och samlad styrd regional utveckling med relevanta kopplingar till EU:s processer, plattformar och stödmekanismer.

North Sweden ska inom av huvudmännen givna uppdrag och ekonomiska ramar uppfattas som en professionell och kompetent kraft för regionens aktörer och gentemot andra parter i EU. Verksamhetens prioriteringar styrs därvid av anslagna ramar utifrån fastslagen verksamhetsinriktning.

För att nå de uppdrag som fastställts av huvudmännen arbetar North Sweden med fyra huvudverksamhetsprocesser:

- Bevakning,
- Information,
- Påverkan,
- Rådgivning.

Fokus för att möta huvudmännens ambitioner med North Sweden är och ska vara policyarbetet. Programkompetens ska finnas för att från North Swedens sida vara uppdaterad i de för det huvudsakliga policypåverkansuppdraget väsentliga delar som berör frågor kring EU:s stöd- och finansieringsinstrument. Genom det kan NS också för sin del bidra till det behov som finns av den kunskapen från aktörer runtom i regionen.

VERKSAMHETSDIREKTIV 2017/2018

Verksamhetsprocesser

Allmänna utgångspunkter

Norra Sverige är en viktig och aktiv del av EU och bidrar till det europeiska mervärdet. Regionen ska vara informerad om EU, dess politik och processer samt den finansiering som är av intresse för Övre Norrland. Genom att lyfta fram regionens mervärde och förutsättningar kan EU:s beslutsfattare få ökad förståelse för norra Sverige och värdet av att föra en politik som gagnar utvecklingen i regionen. North Sweden ska vara en öppen och tillgänglig organisation som *bevakar, informerar, påverkar och ger rådgivning* i frågor som har betydelse för regionen utifrån huvudmännens prioriteringar och bidrar till att uppmuntra regionens aktörer att aktivt delta i EU-samarbetet och ta del av EU:s finansieringsmöjligheter för att utveckla den egna verksamheten.

North Sweden ska bedriva sin verksamhet inom av ägarna utpekade prioriterade policy- och insatsområden och kunna ge dels relevant information om EU till regionens aktörer, dels för regionen relevanta aktörer i EU nödvändig kunskap om Övre Norrland. Det ska finnas ett tydligt jämställdhetsperspektiv i verksamheten. North Sweden ska vara transparent och tillgängligt inom ramen för gällande offentlighetsregler. Kommunikation är av avgörande betydelse för huvudmännens möjligheter att såväl se nyttan med som kunna dra nytta av North Sweden och ska därför genomföra verksamheten.

Intressebevakning

Intressebevakning är av strategisk betydelse för att regionens aktörer tidigt ska kunna uppmärksamma och påverka EU:s beslutsprocesser inom områden av betydelse för regionens tillväxt och hållbara utveckling. Policybevakning och påverkan inom av huvudmännen utpekade intresseområden är därför en huvuduppgift för North Sweden.

North Sweden är en resurs för att synliggöra regionen på EU-arenan och stärka regionens samarbete med EU:s olika institutioner och nätverk. Intressebevakning och påverkan förutsätter god insikt om såväl EU:s beslutsprocesser och var en fråga ligger, som sakfrågan som sådan. Det krävs också goda kunskaper om regionen, dess aktörer och deras prioriteringar samt hur förslag inom EU kan komma att påverka den egna regionen. North Sweden ska utifrån det arbeta med de frågor som är av intresse för näringsliv, universitet och offentlig sektor i Övre Norrland. NS har en viktig roll som bärare av strategisk information i EU-frågor både från Bryssel till regionen och vice versa. North Sweden ska kunna erbjuda anpassad information och relevanta kontakter samt aktiviteter såsom seminarier och studiebesök för hemmaaktörerna. Möjligheterna att påverka är störst om regionens aktörer agerar samfällt och NS kan fungera som en plattform för sådan samhandling och processer kopplade till EU.

Stöd till regionens aktörer vid utformning av strategier och positionspapper inom viktiga policyområden är en integrerad del av NS verksamhet. Samarbetsorganen Europaforum Norra Sverige (EFNS) för de fyra svenska nordligaste länen samt Northern Sparsely Populated Areas (NSPA), för norra Sverige, norra och östra Finland samt

Nordnorge är därvid två viktiga organ för NS. Dels avseende verksamhetsinriktning utifrån de beslut som fattas i dessa nätverk, dels för löpande samverkan i Bryssel.

North Sweden måste ha väl utvecklade kontaktnät och kunna agera professionellt och hemtamt både i Bryssel och den egna regionen. North Sweden ska via hemsida, nyhetsbrev och Facebooksida samt vid behov egna kunskaps- och dialogmöten hålla huvudmän och intressenter uppdaterade om det arbete som görs och det som sker i EU och i regionen med kopplingar till EU. NS är en plattform för regionens närvaro i Bryssel, såväl genom specifika arrangemang inklusive studiebesök, som genom kontinuerlig löpande bevakning och intressepåverkan och att kunna ge strategiskt stöd för regionens aktörer gentemot EU i det som har betydelse för regionens långsiktiga utveckling. Fokus för North Sweden är denna strategiska intressebevakning. Det är genom samverkan framgång nås och Europaforum Norra Sverige (EFNS) samt Northern Sparsely Populated Areas (NSPA) är särskilt väsentliga för sådan samhandling på Brysselarenan.

Programbevakning

Programbevakning handlar om EU:s finansieringsinstrument. Påverkan på programmets utformning och innehåll sker inom ramen för intressebevakning och påverkan. North Sweden ska vara ett stöd för att regionens aktörer ska kunna dra nytta av EU:s fonder och program utifrån de regionala strategierna och EU:s intentioner, även om fokus för NS är att bereda marken inför nästa programperiod för att tillförsäkra ett fortsatt motsvarande stöd från EU gentemot Övre Norrland.

NS ska utifrån kunskap inom utpekade policyområden ha kompetens och möjligheter att ge rådgivning till regionala aktörer så att de kan dra nytta av EU:s stöd i sitt utvecklingsarbete. Det är av vikt att regionens aktörer använder sig av det "erbjudande" EU tillhandahåller i form av de olika program och fonder med flera instrument. De regionala och nationella struktur- och investeringsfonderna är ett första steg för regional kapacitetsuppbyggnad, men mer fokus krävs på att via EU:s så kallade sektorsprogram och forskningsfonder kunna växla upp de samlade insatserna. Det finns också ett uttalat sådant önskemål från EU:s sida.

Utgångspunkten är de egna lokala och regionala utvecklingsstrategierna och att utifrån dem göra investeringsprioriteringar för vad som skall stödjas och med det som bas se vilken extern finansiering som finns att söka. North Sweden ska när det efterfrågas kunna bistå aktörerna för ökad kunskap om och förståelse för fonderna och programmen och hur det hänger ihop kopplat till de EU:s strategier. Grunden är kommunikation via NS hemsida och informationstillfällen gentemot utvalda målgrupper, såsom småföretagare, forskare och kommuner, samt att på förfrågan kunna ge introducerande rådgivning och hänvisa till rätt instanser för projektgenomförande. Det kan framförallt ske i samarbete med och på inbjudan av huvudmännen, kommuner, näringslivets organisationer och andra.

North Sweden ska löpande synliggöra nyheter och ansökningsomgångar avseende program och projekt som utlyses samt medverka till initiala kunskaper samt möjligheter och kontakter för regionala aktörer att gå in i EU-projekt och etablera samarbete med andra aktörer i EU. Det renodlade ansökningsarbetet och programgenomförandet utförs av regionens aktörer. NS medverkar med sina kunskaper för insatser som stödjer hemmaaktörernas möjligheter till EU-finansiering och ska till regionens aktörer kunna visa på hur EU:s instrument hänger ihop i samklang med intentionerna från EU:s sida.

Verksamhetsoptimering

North Swedens innevarande projektperiod löper från 2017 till 2023. Det innebär att 2017—2018 är de första åren i den nya projektperioden. För verksamheten är det mer av en fortsättning av det löpande arbetet, även om de ekonomiska ramarna sammantaget är något stramare jämfört med åren närmast före. Från och med 2018 sker en viss uppräknings utifrån löneindex. Kraven på återhållsamhet föranleder dock ett fortsatt fokus på att med tillställda medel tillhandahålla en effektiv verksamhet.

Även om verksamheten har sin bas i Bryssel, är det av vikt att North Sweden upplevs som tillgänglig och nära till för huvudmännen och regionens aktörer och finns med som en självklar del i de regionala processerna och aktiviteterna i det som har koppling till EU. North Sweden ska utifrån sitt uppdrag uppfattas som en konstruktiv partner som levererar mervärden för aktörerna i hemmaregionerna i deras arbete för regional utveckling. North Sweden kan och ska för den skull inte vara överallt alltid och måste för balans i sina tillgängliga resurser ha ett tydligt fokus på de uppdrag och målsättningar som ställts upp inom av ägarna utpekade policy- och insatsområden, med i sin tur koppling till de regionala strategier som huvudmännen beslutar om respektive plattformarna Europaforum Norra Sverige samt NSPA.

Mot den bakgrunden skall North Sweden se till att inom givna ramar finnas där verksamheten behöver finnas för att ytterst leverera de resultat och målsättningar som ställts upp. Det förutsätter också att huvudmännen är tydliga beställare gentemot North Sweden och kan ta emot och omhänderta det NS i sin tur levererar utifrån processerna i EU. Verksamhetens styrdokument i form av Ägarrådets verksamhetsdirektiv, styrelsens verksamhetsplan och uppföljningen i form av verksamhetsberättelsen är redskap för verksamhetens prioriteringar och huvudmännens styrning och uppföljning. Inom ramen för eftersträvad samhandling inom hela EFNS, till gagn för Övre Norrland, kan också de samlade resurserna maximeras genom samverkan med Mid Sweden.

Utöver att utifrån Övre Norrlands intressen bereda mark för den nya programperioden från 2021 och framåt i EU, "post 2020", har de gångna åren också inneburit ett omfattande arbete med att successivt uppgradera kontoret. Nästa steg är att dels uppgradera IT-plattformarna för bland annat effektivare kommunikation via hemsida, nyhetsbrev med mera, dels verka för att överlag bygga vidare på en väl fungerande arbetsplats för att långsiktigt kunna leverera en fortsatt effektiv verksamhet.

North Sweden ska fokusera på att säkerställa en Brysselbaserad verksamhet, som gentemot huvudmännen och regionens aktörer upplevs som en nära, tillgänglig, relevant och konstruktiv partner i det som kopplar till regional utveckling med bäring på EU inom ramen för av huvudmännen utpekade prioriteringar. Under året ska insatser göras för att utveckla North Swedens IT-verktyg och verksamhetsprocesser för att kunna leverera det som efterfrågas av huvudmän, finansiärer och regionala aktörer. Utifrån samverkan inom EFNS ges också möjligheter för arbetsfördelning med Mid Sweden-kontoret.

Huvuduppdragsprocesser

Horisontella policyområden

North Sweden har utifrån sitt uppdrag ett antal fokusområden (*vertikala policyområden*) att bevaka och påverka. Dessa inordnas inom NS i fyra tematiska huvudarbetsområden: *Regional Utveckling, Innovationsunionen, Inre Marknad* samt *Attraktiv Livsmiljö*. De har i sin tur kopplingar till övergripande långsiktiga policyfrågor (*horisontella policyområden*), som sträcker sig över flera policyfält. Dessa långsiktiga policyfrågor går in i och ska integreras i arbetet med alla fokusområden för NS del. De utgör samtidigt en samlad grund för särskilt arbetsområdet *Regional Utveckling*.

EU:s kommande budget- och programperiod ge stöd till norra Sverige
programperioden 2014—2020 är i full drift och under 2016 genomfördes en halvtidsöversyn, som behandlas och beslutas om under 2017 och därför är viktig att följa, i och med att det också har direkt bäring på nästkommande programperiod.

Förberedelserna för nästa programperiod från 2021 och framåt pågår inom EU och det är under 2017 inriktningen för det läggs fast, även om mycket talar för att konkreta förslag och beslut kan dröja något med tanke på osäkerheterna runt Storbritanniens utträde ur EU och kommande val till Europaparlament och en ny EU-kommission under 2019. Liggande tidplan säger dock att förslaget till den övergripande långtidsbudgeten, the Multiannual Financial Framework (MFF), för den kommande programperioden skall läggas fram senast vid årsskiftet 2017/2018. Den blir därefter föremål för förhandlingar och beslut. Under 2018 följer också de konkreta reglerna för de olika budgetområdena inklusive de fonder och program som direkt berör norra Sverige.

North Sweden ska därför kunna ge såväl stöd i genomförandet 2014—2020 inom utpekade insatsområden, som framförallt för de närmaste åren medverka till att Övre Norrland är förberett och genom North Sweden är med i processerna avseende kommande förslag och följande beslut för nästa programperiod, för att säkerställa att utfallet blir det önskade inom de prioriterade områdena och därmed möjligheter till fortsatt regional utveckling med stöd från EU till Övre Norrland. Det görs inte av sig självt och är på många plan av vikt att strategiskt positionera sig i en värld med många andra aktörer och intressen på Brysselarenan, som också vässat sin argumentation.

Genom de verktyg som finns från EU:s sida, såsom exempelvis det som kallas Smart Specialisering (S³), Europeiska Innovationspartnerskap (EIP) och Knowledge and Innovation Communities (KIC), kan allt fler regioner ta en plats på EU-arenan kopplad

till den egna regionala utvecklingen i direkt dialog med EU-nivån. Till det kommer det ökande fokus i EU på investeringar och låneinstrument öppna för alla att ta del av, såsom den nya fonden för strategiska investeringar (EFSI), framför den regionalt fondbaserade sammanhållningspolitik som varit rådande. North Sweden ska i det delvis nya EU-landskapet vara en strategisk resurs för Övre Norrlands intressen.

North Sweden måste kunna föra fram det som gör att EU ser vikten av att fortsatt lyfta fram Övre Norrland som ett för hela EU intressant område att arbeta särskilt med och på olika sätt se värdet av att stödja och uppmärksamma. För att göra det gäller det att bygga allianser och gentemot EU etablera plattformar som ger styrka och trovärdighet till den egna argumentationen och intresse från EU att samverka med och bidra till norra Sverige och de intressen och prioriteringar som regionens aktörer önskar få stöd för.

Målsättningen är att North Sweden ska vara en strategisk resurs för regionens aktörer, kopplat till plattformarna Europaforum Norra Sverige samt NSPA, för relevant informationsförmedling till hemmaaktörerna och påverkan gentemot EU:s institutioner, för att inför kommande programperiod, från EU:s sida fortsatt uppfatta Norra Sverige som en konstruktiv och relevant partner som levererar mervärden till Europa och därmed intressant från EU:s sida att ge ett fortsatt utvecklingsstöd i enlighet med de regleringar för de nordliga glesbefolkade områdena som beslutats om för 2014—2020.

OECD-rapporten ge stöd för Övre Norrland att utvecklas utifrån Europa 2020
Över hela EU-budgeten och dess konkretiseringar vilar EU:s tillväxtstrategi, den så kallade Europa 2020-strategin. Den bygger på pelarna *smart, hållbar* och *inkluderande tillväxt*, för att skapa ett konkurrenskraftigt och hållbart Europa till år 2020. North Sweden ska kunna redovisa denna strategi och nyttan med den för att stödja utvecklingsarbetet i regionen och uppmuntra att det ligger i samklang med EU:s och den nationella nivåns arbete och det som kallas smart specialisering för regional konkurrenskraft, som EU trycker mycket på.

Europa 2020-strategin är en idag en given plattform för det regionala utvecklingsarbetet och möjligheterna att möta de utmaningar som regionen står inför. Utöver kända aspekter som gleshet, kargt klimat och perifert/långa avstånd, har delar av regionen en negativ befolkningsutveckling med demografisk obalans. Det är en demografisk utmaning där norra Europa ligger före framtida utveckling inom stora delar av EU. Huvudmännen ansvarar för arbetet med detta, men North Sweden kan vara en aktör på huvudmännens uppdrag för att lyfta problematiken på Europeanivå. Utmaningen ligger i att för Norra Sverige i sin helhet skapa attraktivitet som ger inflyttning och kompetensförsörjning och gentemot EU visa på vägar för att nå dit och därmed i gengäld fortsatt intresse från EU att bidra till det.

Inför nuvarande programperiod genomfördes ett ambitiöst arbete för att etablera nätverket Northern Sparsely Populated Areas (NSPA) mellan regionerna i norra Sverige, norra och östra Finland samt Nordnorge och ta fram rapporter och underlag för den egna argumentationen gentemot EU. För att följa upp och fördjupa det inför nästa programperiod tog North Sweden initiativ till att göra en studie för hela NSPA i regi av OECD, som är ett respekterat analysorgan med en etablerad metod för att ta fram så

kallade "territorial reviews", och under två års tid har arbetet med en sådan studie pågått med NS som samordnare gentemot OECD för svensk del. Det är en viktig investering som stöd för regionernas eget utvecklingsarbete och som också bidrar till fördjupade möjligheter att etablera ett synligt arbete över region- och nationsgränserna inom NSPA, som kan befästa hela regionen som en pålitlig partner som levererar i enlighet med det EU-kommissionen önskar se av sådan manifesterad samverkan.

OECD-studien ger också underlag för det mer utåtriktade arbetet avseende de regionala utmaningar och möjligheter som finns. Varumärket OECD ger i sig en kvalitetsstämpel och status som underlättar dialog om regionens samlade utmaningar inom de enskilda regionerna, mellan regionerna i NSPA samt gentemot EU:s aktörer men också nationell nivå. Det skapar en trovärdighet och diskussionsytor och underlag i dialogen med EU i de förberedelser som nu pågår inför kommande programperiod. OECD-rapporten, som nu har presenterats, ligger därmed helt rätt i tiden. Den ger goda argument och underbygger många av de budskap Övre Norrland och hela NSPA sett som viktiga att få stöd för och är därmed också ett väsentligt redskap för North Swedens EU-arbete avseende kommande sammanhållningspolitik och överlag EU:s kommande budgetperiod med sina olika politikområden, inte minst infrastruktur och innovationssatsningar med fokus på smart specialisering, som lyfts fram av OECD.

OECD lanserade parallellt med sin studie över NSPA också under 2016 en Regional Outlook med fokus på hållbar tillväxt i mindre befolkningstäta regioner, som i samspel med NSPA-rapporten ger underlag för en bredare diskussion om stöd för tillväxt utanför storstäderna som i mycket dominerat policyarbetet de senaste åren i EU. Det kan också kopplas till North Swedens initiativ inom EFNS om att etablera ett Smart Sparsely Populated and Rural Regions, "Smart Region", som också en del av en strategi, att från Norra Sverige och med hela NSPA-området som bas visa på potentialen för innovation och utveckling till gagn för EU vid sidan av befintliga storstadssatsningar. NS ska fortsatt utveckla det arbetet, som burit frukt i att vända på perspektiven till att också uppmärksamma innovationspotentialen i även icke-urbana områden. I det sammanhanget kan plattformar som EU:s EIP inom Smart Cities och motsvarande vara verktyg för att få in bredare perspektiv till gagn för regionens aktörer.

EU:s överordnade strategier bör tydligare avspegla olika regioners olika behov. Arbetet pågår för att se över Europa 2020-strategin, även om tidsaspekten och fokus i nuläget är oklart. EU-kommissionen agenda har hittills i mycket legat på andra övergripande prioriteringar och de många utmaningar och kriser EU stått med. Det är av vikt att North Sweden medverkar till att Övre Norrlands aktörer och perspektiv ges plats, för att EU:s strategier fortsatt ska kunna bidra till att stärka Norrbottens och Västerbottens utvecklingsarbete i samklang med EU. Norra Sverige har ett intresse av att genom North Sweden bidra till att i EU inom ramen för fortsatta gemensamma överordnade strategier vidmakthålla en partnerskapsprincip för dialog mellan EU, nationell och regional nivå om dem och genomförandet av dem och att för det från också regional nivå medverka i den debatt om Europas framtid som EU-kommissionen initierat.

Målsättningen för North Sweden är att vara en strategisk resurs för att utifrån den OECD-studie för NSPA som tagits fram, kunna bidra till att den får en betydelse för det regionala utvecklingsarbetet, både hemåt och gentemot EU, och ett redskap för att underlätta möjligheterna att komma i dialog med EU om regionens möjligheter och utmaningar. Särskilt fokus är att kunna använda studien som underlag för EU:s fortsatta stöd till norra Sverige för att nå målen inom EU:s tillväxtstrategi Europa 2020 och dess efterföljare och för EU:s framtida strategier att vara anpassade till norra Europas specifika förutsättningar, inte minst för att möta den demografiska utmaning stora delar av Övre Norrland står med. Överlag ska NS bidra till att bredda nuvarande storstadsfokus i EU till att bättre passa för regionens förutsättningar och för det också medverka till EU:s pågående framtidsdebatt.

Territoriell samverkan inom Europeiska Arktis i "The Great North"

North Sweden ska skapa möjligheter och arenor för regionens aktörer att påverka och medverka i det gränsöverskridande EU-samarbetet, såväl samarbete på makroregional nivå som över gränserna i regionen. EU bygger på samverkan över gränserna och från EU:s sida är det också en grund för viljan att ge stöd till regionala satsningar.

På det övergripande planet finns i EU ett tydligt arktiskt intresse och i det sammanhanget är Övre Norrland en del av det som tillsammans med norra Finland politiskt räknas till EU:s arktiska områden. Det är det som gör att EU också kan göra anspråk på egna arktiska intressen. Det är av vikt för North Sweden att se till att vara en relevant diskussionspartner i EU:s arktiska arbete och att de regionala intressena också tas hänsyn till i den storpolitik som annars i mycket präglar de arktiska frågorna. Genom det arbete som North Sweden genom framförallt NSPA gjort, redovisar den från 2016 nya integrerade Arktiska politiken för EU ett tydligt regionalt utvecklingsperspektiv med norra Sverige och Europa i blickfånget.

North Sweden har genom NSPA följt upp detta och utgör idag en tydlig samarbetspartner för EU-kommissionen i utvecklingen av policy och den "Arctic Stakeholder Forum" som under 2017 etablerats för att från EU ta fram de mer konkreta investeringsprioriteringarna i Arktis för EU att från 2018 och framåt fokusera på. Det kopplar i sin tur direkt till diskussionen om framtidens regionalpolitik och vilket stöd Övre Norrland i framtiden kan få från EU, inklusive många andra insatsområden än de rena regionalstöden såsom transport- och infrastrukturpolitik, forsknings- och innovationspolitik med mera riktat till norra Sverige. Därför är det av högsta vikt att fortsatt medverka i pågående arbete och vidmakthålla Övre Norrlands intressen.

North Sweden ska också med den arktiska dimensionen för handen fortsatt stötta regionens intressen i Barents-Arktiska samarbetet utifrån det som har koppling till och gör regionen intressant för EU. Det särskilt som Sverige 2017 tar över ordförandeskapet i Barentssamarbetet och Övre Norrland som Sveriges Barentsregioner kan förväntas medverka i det. Det kan också knytas till EU:s så kallade Nordliga Dimension med sitt fokus på EU:s nära omgivning, såsom för nordligaste Europa Norge, Grönland och inte minst Nordvästra Ryssland, med Övre Norrland mitt i de intressena från EU, även med de svårigheter som just nu finns i det utbytet och arbetet. Det finns samtidigt inom EU en insikt om vikten av långsiktigt lokalt utbyte för att skapa ömsesidigt förtroende. De

möjligheter som finns för att göra förberedande investeringar i våra regioner för framtida utbyte över gränserna i hela det nordliga Europa ska därför fortsatt stöttas från North Swedens sida i den mån de kan tillföra regionen sådana satsningar.

Till det kommer EU:s Östersjöstrategi som också har en central roll för EU:s nordliga områden och där North Sweden genom bland annat det informella Baltic Sea Group, iBSG, kan bidra till att regionen tar del i Östersjöarbetet på Brysselarenan, utöver att regionens aktörer medverkar i olika fora. Region Norrbotten och Region Västerbotten håller i sekretariatet för Östersjökommissionen inom CPMR (Conference of Peripheral Maritime Regions) med placering på North Sweden i Bryssel, som förstås är en samverkansmöjlighet för NS för maximal ömsesidig nytta, dels för ett ökat fokus i EU på de norra delarna av Östersjön inklusive kopplingen till den arktiska regionen, dels som gemensam plattform för det regionala utvecklingsarbetet på hemmaplan.

Målsättningen är att Norra Sverige genom North Sweden på Brysselarenan ska vara en samarbetspartner som för in de regionala perspektiven i EU:s Arktiska policyarbete utifrån EU:s integrerade politik för Arktis och den pågående samrådsprocessen om EU:s investeringsprioriteringar i de egna arktiska områdena till vilka Övre Norrland hör. Överlag kan i det sammanhanget det regionala utbytet inom Barents och Nordkalotten men framförallt NSPA bidra till att i EU bibehålla ett långsiktigt engagemang för den Nordliga dimensionen, "The Great North". North Sweden ska också kunna visa på Norra Sveriges strävan till regionalt inflytande och regional utveckling tillsammans med övriga nordliga regioner inom ramen för Östersjösamarbetet.

Vertikala policyområden: Fokusområden

North Swedens fokusområden kan beskrivas inom fyra tematiska huvudarbetsområden, *Regional Utveckling, Innovationsunionen, Inre Marknad* samt *Attraktiv Livsmiljö*, som i sin tur är länkade till EU:s olika policyområden, med fokus på det som är av särskild vikt för Övre Norrland.

REGIONAL UTVECKLING

Sammanhållningspolitik för regional kapacitetsuppbyggnad

För 2014—2020 har mycket av det som North Sweden arbetat för kunnat befästas avseende EU:s sammanhållningspolitik med sina struktur- och investeringsfonder, ESIF, utifrån hur de kan bidra till stöd för Övre Norrland och bidra till investeringar i regional kapacitetsuppbyggnad och innovationsförmåga med också deltagande i Europeiska utvecklings- och samarbetsprojekt inom de territoriella programmen.

North Sweden ska vara ett tillgängligt stöd för huvudmännen och regionens och de regionala aktörernas möjligheter att dra nytta av struktur- och investeringsfonderna. North Sweden ska aktivt verka för att se till att regionen är en fortsatt god dialogpartner gentemot EU-kommissionen och andra aktörer inom EU och för det använda de samarbeten som etablerats inom ramen för EFNS och NSPA för den dialogen. Det kan och ska givetvis även ske genom kontakter med andra regioner och aktörer med

gemensamma intressen för att på Brysselarenan få samlad kraft i att slå vakt om en sammanhållningspolitik omfattande EU:s alla regioner inklusive norra Sverige.

Utformningen av EU:s fonder och program är viktigt för norra Sveriges möjligheter att arbeta med utvecklingsprojekt och NS ska fortsatt verka för att de ger stöd för de nordliga regionernas utvecklingsbehov i kommande revideringar och nya förslag inklusive extra allokeringar för de specifika utmaningar Europas nordligaste glesbefolkade områden står med. Till det kommer också att medverka i uppföljningar och justeringar från EU:s sida under programperioden och finnas med i diskussionerna inför nästa programperiod, så att även framtida sammanhållningspolitik ligger i linje med det som Övre Norrland prioriterar, givet att mycket kan komma att förändras.

För norra Sverige genom North Sweden gäller det att kunna visa på de mervärden ESIF ger för regionens utveckling, såväl i EU som nationellt, för att värna det stöd regionen kan få från EU. Inom ramen för det kan NS också vara en länk gentemot EU för att visa på brister och svårigheter med hur fonderna och programmen är utformade, för de regionala aktörernas möjlighet att fullt ut dra nytta av dem, där sådant finns att visa på.

Målsättningen för North Sweden är att medverka till att regionens aktörer ska kunna dra nytta av EU:s struktur- och investeringsfonder. Därtill ska North Sweden förbereda för kommande revideringar och förberedelser för nästa programperiod, i syfte att åter tillförsäkra en sammanhållningspolitik för alla EU:s regioner med en särskild allokering för glesbefolkade nordliga områden, att fullt ut kunna användas för att möta regionens specifika utmaningar, inklusive att till EU kunna återföra de svårigheter och brister som regionens aktörer upplever med hur fonderna och programmen är utformade.

INNOVATIONSUNIONEN

Forskning och Innovation för Europeisk Excellens

Innovationspolitiken är en grundpelare i Europa 2020-strategin. North Sweden ska bevaka och påverka utvecklingen inom EU:s forsknings- och innovationspolitik. Avsikten är att kunna stärka det långsiktiga strategiska arbetet med att få fler hemmaaktörer att kunna växla upp de egna insatserna och i högre grad kunna ta del av EU:s forsknings- och innovationsplattformar. För att göra det krävs närvaro i Bryssel av regionens universitet och forskningscentra samt näringsliv och samhällsaktörer och att till dem återföra kunskap om de processer som pågår i EU inom deras arbetsfält från NS sida.

En nyckelfråga är att skapa möjligheter till synergier mellan strukturfonder och sektorsprogram samt forsknings- och innovationsprogrammet Horizon 2020. Samspelet mellan lärosätena och regionens aktörer i form av näringsliv, det offentliga samt den ideella sektorn har en avgörande betydelse för ett sådant framgångsrikt regionalt innovationsarbete med sikte mot också forskningsmässig excellence och därmed full tillgång till och nyttjande av EU:s stöd för verklig långsiktig regional utveckling. NS kan, bland annat genom rådgivning till regionens aktörer, visa på de möjligheter som finns och genom verksamhetens närvaro i Bryssel och kunskap om och kontakt med de forsknings- och innovationssatsningar EU gör, vara en länk hemåt för regionens aktörer, att kunna ta steg mot ökad EU-närvaro och deltagande.

EU:s arbete med nästa ramprogram efter Horizon 2020 är igång och North Sweden kan via olika kanaler agera för regionens intressen, såväl i det arbetsprogram som närmast styr teman för utlysningar av forskningsprojekt, som i förberedelserna för kommande forsknings- och innovationsprogram. North Sweden kan agera utifrån de regionala starka forsknings- och innovationsområden som finns och de prioriteringar som lyfts i de Horizon 2020-positioner som NS bidragit med inom EFNS. North Sweden ska för det i dialog med huvudmännen, utifrån deras prioriteringar, medverka till att regionens aktörer får ökade möjligheter att nyttja EU:s forsknings- och innovationsstöd. NS ska informera och samverka med universitet, företag och offentliga sektor och visa på hur sådan samverkan mellan aktörerna är en förutsättning för att öka deltagandet på EU-arenan. Det inbegriper också att i dialog med nationella aktörer agera för att i EU få in forskningsområden som är av relevans för regionens aktörer.

EU betonar vikten av internationell samverkan inom forskning och innovation. North Sweden kan vara en aktör på Brysselarenan för att knyta band till andra parter för regionens forsknings- och innovationscentra och vid intresse vara en konkret länk in i de organisationer såsom det regionala forskningsnätverket ERRIN och andra som i Bryssel samlar aktörer inom utbildning och forskning. North Swedens medlemskap i ERRIN, som samlar regioner i arbetsgrupper kring gemensamma forskningsintressen, ska fortsatt utvecklas och växlas upp för att hitta de lämpliga arbetsgrupper inom nätverket som kan ge nytta för regionens forskningsaktörer att vilja och kunna medverka i, med NS som en aktiv länk gentemot EU. Därigenom kan North Sweden genom ERRIN, som en idag stark partner till EU-kommissionens utveckling av forskningspolitiken, bidra till att skjuta in Övre Norrlands intressen.

North Sweden ska också fortsätta bidra till samverkan i NSPA-området och hela Barents/Arktis, som en möjlighet att etablera en kritisk massa och forskningsvolym samt partnerskap som kan ge ytterligare utväxling på EU-finansierat stöd till forskning och innovation i regionen.

Målsättningen är att från North Sweden bidra till att stärka universitetens och näringslivets – med flera regionala aktörers – möjligheter att påverka kommande arbetsprogram och forskningsutlysningar för peka på de för hela EU relevanta framtidsområden som också är styrkeområden för regionens aktörer. Syftet är att medverka till ett ökat aktivt regionalt deltagande i EU:s forsknings- och innovationsprogram och en ökad medvetenhet om behovet av regional samverkan på olika plan inom och utom regionen för att få del av EU:s forsknings- och innovationsmedel, inklusive de möjligheter den plattform NS medlemskap i det regionala forskningsnätverket ERRIN medför. Genom det kan regionen också påverka nästa generations ramprogram för forskning och innovation i EU.

Smart specialisering genom kreativa kluster och digitala agendan

De kluster som finns i regionen och de förutsättningar till smart specialisering som de ger och i övrigt finns ska särskilt betonas gentemot beslutsfattare inom EU, som goda exempel på den utvecklingskraft som finns i nora Sverige. Det finns möjligheter till gränsöverskridande utbyten över såväl nationsgränser i hela NSPA-området som mellan

olika aktörer inom samhälle, näringsliv och akademi och mellan olika verksamhetssektorer och de kluster med tillväxtpotential som finns i regionen, som i sig ger möjligheter till en unik innovationsförmåga och en kritisk massa nog för innovationskapacitet även i glesbefolkade områden. De goda exempel som finns på smart specialisering, genom att vända nackdelar till fördelar såsom att dra nytta av det kalla klimatet för specifika verksamhetsetableringar, uppmärksammas inom EU och lyfts fram i OECD-studien för NSPA. NS kan bidra till att visa på vinsterna i att stötta sådana utvecklingsprocesser, som skapar mervärden som kan föras över till EU i sin helhet.

Genom att visa upp regionens befintliga innovationskluster, ytterligare FoU/High-Tech-utvecklingspotential och förmåga att husera EU-gemensamma forskningssatsningar, såsom rymdverksamheten på Esrange, eller projekt inom framtidssektorer som Processindustriell Automation, och biomassa/bioenergi, likaväl som den spetskompetens som finns i regionens befintliga basnäringar och förutsättningar att vara ledande inom informationsteknologi (ICT), ökar regionens attraktivitet för omvärlden och på motsvarande sätt EU:s intresse. Det kan ge utrymme för innovationssatsningar från EU:s sida som inte bara koncentreras till mer urbana områden inom bland annat partnerskap som Smart Cities, utan också för demografiska utmaningar och tillgänglighetsproblem i glesbefolkade områden och att de nordliga glesbefolkade områdena av Europa kan vara föregångare med möjligheter att pröva och husera innovativa lösningar som en "testbädd" inom inte minst ICT, till gagn för hela EU.

Medverkan i det Europeiska Innovationspartnerskapet (EIP) för Smart Cities som North Sweden skrivit fram i samverkan med regionkontoren inom NSPA utifrån att ha medverkat till att i den plattformen ta bort gränser om att det endast skulle beröra städer över 250.000 invånare, ger möjlighet att stärka utbytet mellan städer och forskningsaktörer inom NSPA men också över hela Europa. Det ger förutsättningar för att från NSPA finnas med i för EU centrala innovationsutmaningar som annars varit förbehållet de större städerna. För NS är det väsentliga att EIP:n kan utgöra en plattform och katalysator för att få med hemmaaktörerna i samverkan kring olika initiativ som ger mervärden för det egna utvecklingsarbetet, oavsett det är en direkt del av EIP:n som sådan eller inte. Det ger ökade möjligheter för att också få anpassad finansiering från EU via Horizon 2020 och andra fonder om det arbetet bedrivs framgångsrikt.

EU:s arbete med den så kallade "Molnstrategin" för IT och övrigt inom den digitala agendan är av vikt att bevaka för ökade möjligheter till IT-stödda processer i inte minst glesbygdsområden, men också etableringen av datacenters och hur arbetet för att locka fler intressenter till Övre Norrland kan länkas till EU:s strävan till ökat fokus på IT-baserade lösningar, som genererar behov av lämpliga miljövänliga servermiljöer, IT-erans "basindustri". Det gäller också andra möjliga verksamheter med behov av stora ytor, mycket energi samt kylning och forskningsnära miljöer att kunna etableras i regionen utifrån EU:s arbete med klimatmålen, Energiunionen och forskning inom relevanta områden med mera.

Målsättningen är att North Sweden genom att lyfta fram de ledande innovationskluster och forskningsmiljöer av excellence som finns i regionen, ska verka för en förståelse i EU om att regional innovationsförmåga genom smart specialisering i konkurrenskraftiga kluster med spetskompetens är giltigt och av vikt att stödja från EU:s sida även för regioner som Övre Norrland. Rentav att NSPA i sin helhet kan vara föregångare och testbädd för innovationer för hela EU, inte minst genom det NSPA-baserade konsortiet inom EIP:n Smart Cities, samt kopplat till EU:s digitala agenda och nya ICT-lösningar och hemvist för exempelvis datacenteretableringar inom ramen för EU:s molnstrategi för IT.

INRE MARKNAD

Transport och infrastruktur för regionalt sammanlänkat Europa

North Sweden har varit aktiv i arbetat för att den Botniska Korridoren ska få status som en del av det så kallade Core Network inom TEN-T. Det arbetet fortsätter för att gentemot framförallt EU-kommissionen agera för att den Botniska Korridoren förblir berättigat till stöd från EU:s fond för infrastruktur, Connecting Europe Facility (CEF), och att den därtill långsiktigt kan bli en fullvärdig stomnätsskorridor genom att jackas in i den befintliga EU-korridor som går från Skandinavien till Medelhavet. NS arbete har burit frukt i form av att även de delar av Core Network som inte är formella EU-korridorer får EU:s fortsatta uppmärksamhet med fokus på Övre Norrlands stomnät.

Norra Sveriges behov av fungerande infrastruktur, såsom Botniska Korridoren, Northern Axis, d v s Malmbanan och vidare mot Transsibiriska järnvägen, för Europeisk tillväxt ska fortsatt påtalas gentemot EU. I det sammanhanget kan det av North Sweden initierade "Arctic Triangle" bidra till att visa på Övre Norrlands betydelse för EU:s nordliga förbindelse med den Arktiska regionen mot Norge och Finland och vidare norrut, västerut och österut. North Sweden ska vara en samarbetspartner för de aktörer som aktivt företräder regionens intressen inom EU:s transportpolitik, såsom strävan till att få till stånd en fungerande framtida förbindelse över Kvarken vid en ny ansökan till TEN-T/Motorways of the Sea, liksom Luleå hamn som en del av Botniska Korridoren, och på olika sätt medverka till ökad medvetenhet i EU om vikten av att knyta samman Europas nordliga områden mot världen i övrigt, men också inom regionen med fler tvärstråk. NS ska fortsätta att genom kontakterna med EU och ställningstaganden från EU:s sida ge stöd åt de regionala aktörerna gentemot nationell nivå.

Barents Euro-Arctic Pan-European Transport Area (BEATA) är en plattform att samverka med för fokus på samlade kommunikationslösningar i det nordliga Europa och inom Northern Dimension Transport Logistics (NDPTL) finns möjligheter till stöd. Målsättningen om bättre kommunikationslösningar i EU:s Östersjöstrategi ger också grund för att sätta fokus på regionens behov. EU:s koncept med så kallade gröna korridorer genom Europa har därtill fortsatt relevans för att sammanlänkas med Övre Norrland. Behovet av och utveckling/försök med nya innovativa regionala transportlösningar kan också samspela med EIP:n för Smart Cities som North Sweden är engagerat i genom NSPA. Därtill kan möjligheterna för att erhålla finansiering genom det föreslagna nya investeringspaketet för hela EU i form av bland annat den Europeiska Fonden för Strategiska Investeringar (EFSI) prövas.

NS ska fortsatt kunna bistå regionens aktörer i arbetet med genomförandet av direktivet om infrastruktur för förnybart bränsle och möjlig finansiering från EU för exempelvis biogasutbyggnad och överlag uppmärksamma och aktivera regionens företrädare att ta del av de utlysningar som sker inom ramen för EU:s TEN-T/CEF och gentemot EU agera till gagn för dessa ansökningar.

Målsättningen är att North Sweden aktivt ska medverka till att Botniska korridoren med Luleå hamn tillsammans med Northern Axis förblir del av CEF, finansieringsmekanismen för TEN-T, och för det medverka till att Botniska Korridoren kan bli en fullvärdig stomnätsskorridor. NS ska gentemot EU kunna visa på vikten av att knyta ihop Europas nordliga delar, exempelvis genom att inom ramen för EU:s TEN-T och arktiska politik introducera begreppet den "Arktiska Triangeln" och utifrån Östersjöstrategins målsättningar visa på behovet av en fungerande färjetrafik över Kvarken och andra tvärförbindelser. North Sweden ska arbeta för att regionen tar del av och ansöker om finansiering inom TEN-T/ CEF och andra EU-finansieringsinstrument samt i EU synliggöra dessa ansökningar och etablerandet av sammanlänkade så kallade gröna korridorer inkluderande Övre Norrland.

Råvarutillgångar och utveckling: Mineraler, metaller, skog & energiproduktion

EU-kommissionens råvaruinitiativ med fokus på metaller och mineraler och som konkretiserats i en strategi, utgör en grund för North Swedens möjligheter att vara en aktiv dialogpartner gentemot EU i dessa frågor utifrån råvarornas betydelse för Europa och därmed Norra Sveriges betydelse. Övre Norrland har specifik kompetens och kluster med en hög spetskompetens inom råvaror och råvaruhantering som ger Europa unika innovationsmöjligheter i de olika initiativ som lanseras för ökad tillgång till råvaror och mer resurseffektiva och innovativa råvaruflöden från prospektering och utvinning till färdig produkt, också i en arktisk kontext.

Särskilt aktuella är innovationspartnerskap (EIP) för råvaror samt den stora satsningen på Knowledge and Innovation Community (KIC) på råvaruområdet som Luleå Tekniska Universitet är en av noderna för. NS kan ge stöd på Brysselarenan för att ge de bredare perspektiv som EU-kommissionen efterfrågar och där Norrbottens och Västerbottens gemensamma mineralstrategi som North Sweden medverkat i arbetet för är en bra grund att stå på. Råvarufrågorna en plattform för dialog med EU-kommissionen – och den nationella nivån – om långsiktig hållbar regional utveckling inklusive jämställdhetsperspektiv, för en positiv regional samhällsutveckling vid sidan av den rena råvaruekonomin.

EU:s råvarustrategi fokuserar på mineraler, men ofta kopplas även energi (olja, gas, biomassa) till strategin. För NS del är det viktigt att gentemot EU peka på behoven av fungerande energiförsörjning och därtill skogsindustrins betydelse och möjligheter för hela EU, inte minst mot bakgrund av EU:s skogsstrategi samt Energi- och klimatpaketet till 2030 och därtill arbetet för att i EU skapa en Energiunion, som alla berör förnyelsebara bränslen från skoglig biomassa. Den av EU-kommissionen lanserade Energiunionen är därvid av särskild vikt att bevaka hur dess genomförande kan stödja regionens arbete med energifrågorna och regionens biomassa- och bioenergikluster.

Målsättningen är att North Sweden i samverkan med regionens aktörer ska etablera budskapet om regionens betydelse för hela EU och aktiva deltagande i EU:s olika initiativ för att stärka innovationsförmågan i råvaruindustrin och en hållbar tillgång på råvaror för EU. Därtill att även skogsbrukets betydelse uppmärksammas i EU:s policyarbete vid sidan om befintliga strategier för mineraler och energi inom råvaruområdet, med fokus på norra Sveriges gentemot EU potentiella ledande position inom skoglig bioenergi och biomassa. De i sammanhanget regionala relevanta kopplingarna till EU:s etablerade Energiunion ska också utvecklas. North Sweden ska därtill kunna bistå avseende de plattformar som regionens aktörer arbetar med avseende EIP respektive KIC råvaror gentemot EU och samtidigt agera för att behovet av och möjligheterna till hållbar regional utveckling förs in som en integrerad del av EU:s arbete med råvaru- och energifrågorna i EU:s nordliga, arktiska, områden.

Marknads- och näringslivsutveckling för konkurrenskraftiga småföretag

North Sweden ska ha kunskap om arbetet med en fungerande inre marknad inom EU för att kunna bistå de delar av regionen som upplever problem med gränshinder, där Norra Sverige med de integrerade gränsekonomier som finns är ett exempel för Europa. NS ska kunna hänvisa till aktörer som kan hjälpa i de konkreta fallen och i övrigt på EU-nivå föra fram existerande problem.

North Sweden ska därtill bevaka EU:s statsstödsregler med relaterade skattedirektiv inför framtida översyner för så rimliga förutsättningar som möjligt för det lokala näringslivet med de konkurrensnackdelar som finns i avstånden inom regionen och till marknaderna. NS kan också vid påtalan från regionens aktörer medverka till att i EU uppmärksamma de fall av snedvridande konkurrensvillkor till nackdel för regionens företagande, som kan finnas mellan länder och regioner inom EU.

För aktörerna i norra Sverige och Europa är tillgång till bredband en nyckel för att kunna bedriva verksamhet och erbjuda och erbjudas olika ICT-baserade tjänster och lösningar, inte minst för näringslivsaktörer, såsom turismverksamheter i inlandet, men också för helt nya potentiella ICT-baserad affärsverksamhet och e-lösningar i regioner med långa avstånd. Utbyggt bredbandsnät med fortsatt stöd av EU samt global uppkoppling med högkapacitetskabel är förutsättningar för det.

North Sweden ska också kunna ge allmän information om offentlig upphandling och så kallad innovationsupphandling för att bidra till att fler företag kan komma att lägga anbud och att offentliga aktörer upphandlar nya tjänster. NS ska därtill kunna ge information om de möjligheter som EU:s olika fonder och program erbjuder för att stödja ny- och småföretagandetillväxt samt utbyggt bredband med mera för ökad regional innovationsförmåga med fler nya affärsmöjligheter, inklusive det fokus på småföretagadedeltagande och innovationsutveckling som finns inom EU:s forskningsprogram Horizon 2020, samt Europeiska Investeringsbankens (EIB) stöd till företagsinvesteringar.

Målsättningen är att North Sweden ska kunna bidra till bättre ny- och småföretagandetillväxt i Övre Norrland genom att kunna informera om de möjliga stöd och upphandlingsregler som finns i EU samt bevaka EU:s statsstödsregler till gagn för regionens näringsliv och vid behov uppmärksamma EU på de gränshinder och ojämlika konkurrensvillkor som finns i strid mot intentionerna med EU:s inre marknad. Det inkluderar också behovet av stöd till fortsatt bredbandsutbyggnad i de nordligaste glesbefolkade områdena för fullt marknadstillträde och potentialer för ICT-lösningar i global framkant.

ATTRAKTIV LIVSMILJÖ

Miljöriktig, hälsosam och klimatsmart tillväxt

Miljöpolitik är en prioriterad fråga på EU-agendan och för Europa 2020-strategin med EU:s nya uppställda klimatmål och presenterade paket för en cirkulär ekonomi. North Sweden ska bevaka och genom de områden som huvudmännen genom exempelvis Europaforum Norra Sverige pekar ut, också påverka utvecklingen inom EU:s klimat- och miljöpolitik. NS ska särskilt bevaka EU:s pågående arbete med hållbarhetsmålen kopplat till klimatavtalet i Paris, COP21, med klimat- och energimål för 2030, som överlag kan förväntas att komma få ett stort genomslag i EU:s kommande olika policyområden inklusive regionalpolitiken och därmed av vikt att följa på EU-nivå. Till det kommer arbetet med en samlad Energiunion i EU, som också knyter an till klimatpolitiken och etablerandet av en bioekonomi med särskilt intresse för norra Sverige med sin skogliga biomassa, samt fortsätta etablera nätverk till relevanta aktörer på området.

Inom hela det fält som kallas bioekonomi finns potential för norra Sverige att vara en i EU ledande aktör och är av vikt att EU:s fokus ligger i linje med regionens behov och möjligheter. Särskilt kan de hållbara klimatsmarta verksamheternas och företagens möjligheter kopplat till innovationsmiljöer och kluster inom energi, miljöteknik, clean-tech och biomassa ytterligare lyftas fram för att också på EU-nivå bidra till kunskaps- och erfarenhetsutbyte kring gröna lösningar och på regional nivå ökad kunskap om EU:s pågående processer och möjligheter att ge stöd. Till det hör också EU:s arbete med ett ramverk för en samlad cirkulär ekonomi, som kan innebära såväl möjligheter som stora utmaningar för norra Sverige beroende av hur reglerna formuleras.

North Sweden ska kunna ge information om hur regionens aktörer kan ta del av EU:s olika fonder och program, som en del av det regionala utvecklingsarbetet inom klimatsmart tillväxt och därtill uppmärksamma de initiativ och samarbeten som finns inom EU för ett på EU-nivå göra regionen synlig i arbetet med EU:s mål om minskade växthusgaser. I det sammanhanget kan även EIP:n inom Smart Cities, som North Sweden arbetar med inom ramen för Innovationsunionen tillsammans med övriga regioner i NSPA med flera, vara ett redskap för att lyfta dessa frågor och regionens potential i och med det fokus på energi, transport samt ICT utifrån hållbar stadsutveckling, som finns i den. Regionen kan överlag husa testbäddar för EU i form av stadsutvecklingsområden för relevanta utvecklingsprojekt såsom exempelvis flytten av Kiruna och Gällivare respektive Umeås ambitioner att bli Green Capital i EU.

North Sweden ska också följa EU:s arbete inom hälsoområdet och hur det kan föras samman med de regionala aktörerna, inte minst kopplat till den demografiska utmaningen och såväl stöd för ett hälsosamt åldrande som nya tekniska lösningar inom exempelvis e-hälsa för att möta utmaningarna med såväl en äldre befolkning i glesbefolkade områden som minskad miljöbelastning genom minskat transportarbete.

Målsättningen är att från North Swedens sida fortsatt utveckla ett arbetsfält inom klimat, hälsa och miljö och uppmärksamma Norra Sveriges utvecklingskraft på dessa områden i EU samt upplysa i regionen om de möjligheter som EU erbjuder för utveckling, samarbeten och stöd inom klimat, hälsa och miljö inklusive de hälsofrämjande utmaningar som den demografiska utmaningen med allt fler äldre och långa avstånd i glesbefolkade områden medför respektive EU:s pågående arbete med en cirkulär ekonomi och etablerandet av en bioekonomi. North Sweden ska i samverkan med regionens aktörer verka för ett aktivt deltagande i EU:s olika initiativ för CO₂-minskande åtgärder och EU:s arbete med COP21 och hållbarhetsmålen till 2030. De möjligheter EIP:n Smart Cities ger för att utbyte kring utvecklingsarbete med fokus på de testbäddar i form av större om- och nybyggnadsprojekt samt satsningar på klimatsmarta och distansöverbryggande utvecklingsprojekt som finns i regionen kan särskilt lyftas fram.

Kreativ kompetensutveckling med lockande upplevelser

Den demografiska utvecklingen i stora delar av regionen ställer krav på effektiva lösningar för bland annat integration, jämställdhet, välfärd, kompetensförsörjning och tillgång på service och tjänster och är naturligtvis ett viktigt område för regionen att sätta in åtgärder mot. North Sweden ska i sin tur kunna föra en diskussion med EU om detta och behovet av stöd för särskilt kompetensutveckling för att såväl bibehålla som kunna locka människor och företag till regionen för långsiktigt hållbar regional samhällsutveckling för unga och gamla, kvinnor och män, infödda och invandrade, men också visa på de exempel som kan finnas, särskilt IT-relaterade applikationer såsom distansundervisning, för att överbrygga avstånd, som pilotprojekt och affärsmöjligheter i hela EU.

Turism och upplevelser är inom EU utpekade områden med stora förutsättningar att utvecklas och bidra till ökad regional attraktivitet, konkurrenskraft och sysselsättning, även för mer perifera regioner, och North Sweden ska kommunicera på EU-nivå om potentialen för Övre Norrland inom detta tillväxtområde. North Sweden ska därtill lyfta fram de möjligheter som finns genom EU:s fonder och program för att i regionen samlat stödja turism- och upplevelseindustrin, inte minst i landsbygdsområdena, inklusive en utveckling av samisk turismnäring med utgångspunkt från den samiska befolkningens förutsättningar och behov.

Den samiska kulturens särart och betydelse som därtill erkänd ursprungsbefolkning, är perspektiv som allmänt kan ges ökad kunskap om på den Europeiska arenan. Det har också direkt bäring på EU:s arktiska strävanden genom den dialog med urbefolkningarna som etablerats från EU:s sida, där det är viktigt att de regionala perspektiven i sin helhet finns med, genom nära dialog från NS gentemot de ansvariga inom Kommissionen och medverkan av regionens samiska företrädare.

Till det kommer kulturens och de kreativa näringarnas roll för att bidra till också ekonomisk och social utveckling. Kulturhuvudstadsåret Umeå2014 är avslutat, men "varumärket" kan ännu leva vidare som en regional investering att dra nytta av för. Dels för att bredda omvärldens bild av Övre Norrland i sin helhet, dels för att etablera samverkan med aktörer i Europa och EU som ger stöd för insatser från EU som kan bistå arbetet med att också i Övre Norrland stärka växtkraft och utvecklingspotential inom kulturella och kreativa sektorer vid sidan om de mer traditionella näringarna och därtill möjligheter till korsbefruktningsmöjligheter emellan. Ofta kopplas kreativa näringar i EU till begreppet design i en mycket vid mening. Det finns regionala kluster i Övre Norrland att lyfta fram i det sammanhanget för att understryka regionens innovationspotential som en region i framkant och visa på unik kulturell och kreativ innovationsförmåga till gagn för hela EU också i Europas nordligaste områden.

Målsättningen är att från North Swedens sida, dels ge underlag för hur EU:s strategier samt fonder och program kan stödja behovet av kompetensutvecklingsinsatser, inte minst i glesbygd, och till EU:s företrädare kunna kommunicera de behov och de regionala goda exempel genom nyttjande av ny teknik som finns, dels i dialog med regionens turismnäring se hur en möjlig samlad utveckling av regionens turism- och upplevelsenäringar kan samspela med EU:s strategier. Den samiska kulturen är ett specifikt perspektiv att inom ramen för EU:s arktiska dialog även från North Sweden medverka till, för att i EU föra in Övre Norrlands samlade regionala perspektiv. North Sweden ska också fortsatt använda "varumärket" Umeå2014 som ett verktyg för en långsiktig ambition att gentemot EU kunna lyfta fram att Övre Norrlands framväxande kreativa näringar och kluster och innovationsförmåga har relevans för hela EU och EU:s tillväxtstrategier, inte minst inom exempelvis designområdet.